

www.e-rara.ch

**Joannis Keppleri ... De stella nova in pede serpentarii et qui sub ejus
exortum de novo iniit trigono igneo: libellus astronomicis, physicis,
metaphysicis, meteorologicis & Astrologicis ...**

Kepler, Johannes

Pragae, 1606

ETH-Bibliothek Zürich

Shelf Mark: Rar 4156

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-1752>

Caput XII.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

*Fertur in arva furens cumulo, camposq; per omnes,
Cum stabulis armenta trahit.*

Sed hæc superis curæ sunt. Nunc jam tempus est videre, qualem Deus Opt. Max. ipse clavum fixerit ad locum & diem hujus ultimæ conjunctionis: & quali monumento illam ad posteritatis memoriam commendaverit: quod sub principium hujus libelli dici cœptum, nunc quoad Astronomiam, diligentius excutietur.

Observationes hujus novæ stellæ.

CAPUT XII.

Memorabile est, & superioribus adjungendum, omnibus locis, ex quibus ad me fama novi sideris pervenit, cœlum per hanc Jovis & Martis conjunctionem, ipsumque sideris exortum, fuisse pluvium, continentibus aliquot diebus. Die $\frac{7}{8}$ Octobris serenitate restituta, hæc observavi, sextante ferreo, qui sequentibus diebus abundare deprehensus fuit aliquot minutis.

Occaso Sole, clara adhuc die, vidimus satis altum, antequam vel Jupiter vel ulla stella cerni posset.

Inter Novam &	{	Jovem	3.	28 $\frac{1}{2}$ /'
		Martem	8.	31.
		Saturnum	6.	12/' vel 6. 14/'
		Humerum Sagit.	20.	0/'
		Dextrû genu Oph.	7.	39. difficilis obser- 7. 35. vatio.

Hæc à tempore, quo Nova, Jupiter, Mars habuerunt altitudinem 9, gr. usque dum hæc decrevit ad altitudinem 4. gr.

Saturnus, Nova, & femur formabant Scalenum acutangulum. Erant primò Nova & Mars in æquilibrio Horizontis, paulò post Nova & Jupiter. Erant in eadem rectâ Nova, Mars, & posterior in trapezio Sagittarij, Jove inferiori, qui tamen erat Septentrionalis aliquot minutis. Itaque arguebatur sidus ab Ecliptica septentrionale.

Die $\frac{8}{8}$ Octobris.

Inter Novâ &	{	Jovem	3.	40/' bis.
		Humerum Sagit.	20.	1/'
			20.	2 $\frac{1}{2}$ /' bis.
		Dextrû genu Oph.	7.	31/' Difficilis observatio, ob stellæ & 7. 32/' instrumenti situs incommodos.

H

Tunc

Tunc sextante mensi sumus inter alam Pegasi, & sequentem humerum Aquarij, 35. 12', debuit esse 35. 9'. Sic inter præcedentem humerum Aquarij, & inferiorem in cornu Capricorni 19. 42': debuit 19. 37'. Ergo Sextans circiter 4. minutis abundat ob luxationem Pinnacidij.

Die $\frac{2}{7}$ Octobris in viridario Cæsaris, ubi deposita habebantur instrumenta Braheana, observavit Tengnaglius gener Tychonis cum Studiosis, me præsentem, ista:

Inter No- vam &	}	Jovem	4.	1 $\frac{1}{2}$ '.	ego solus.
		Caput Ophiuchi	34.	2 $\frac{1}{2}$ '.	
		Humerum Sagittarij	19.	34'.	
		Sinistrum genu Serpenta:	16.	52'.	
Inter Mar- tem &	}	Humerum Sagittarij	30.	30 $\frac{1}{2}$ '.	
		Sinistrum genu Serp.	27.	36'.	

Pro sextante explorando mensi sumus inter Aquilam & caput Serpentarij — 33. 30 $\frac{1}{2}$ '.

Eodem vespere observavit & Justus Byrgius, Cæsaris automato-pæus, inter Novam & caput Ophiuchi 34. 0', minus quàm nos 2 $\frac{1}{2}$ scr. Sic inter genu Ophiuchi & Novam 7. 47'. Inter Aquilam & Novam 45. 43': probationis causâ inter Aquilam & Serpentarij caput 33. 30'.

Die $\frac{17}{27}$ Octobris ibidem, observavimus

Inter No- vam &	}	Jovem	4.	59 $\frac{1}{2}$ '.
		Caput Ophiuchi	34.	1 $\frac{1}{2}$ '.

Postea occidit stella heliacè cum Planetis, ut supra dictum.

ANNO M. DC. V.

Postquàm orta esset stella heliacè, jamque satis magno spacio à Sole esset relicta, cepi die 23. Jan. vel 2. Febr. Tyrones qui me juvabant exercere; quæ itaque hoc & sequenti 8. 10. observata, mitto recensere, ut paulò incertiora, ne onerem lectorem.

Die $\frac{2}{7}$ Februarij mane, cum vix esset orta, cepimus ejus distantiam ab Aquila & corde Scorpij, quæ erant in æquilibrio horizontis.

A corde Scorpij. 14. 55'. ter.

Et hæ duæ stellæ erant in æquilibrio horizontis.

Ab Aquila	}	45.	51'.	
		45.	54'.	fortè 44'.
		45.	45'.	Discebamus incommo-
		45.	44'.	do & loco, & instru-
		45.	45'.	menti tractatione.

Ut

Ut sextans probaretur; inter cor Leonis & spicam Virginis cepimus 54. 2/ bis: deb. 54. 2/.

Et inter spicam Virginis & lancem Austrinam 21. 24/: debuit 21. 22/.

Ut brevis sim, mensibus Martio & Aprili, meridianam Novæ altitudinem mensus sum 18. 47/, vel 18. 48/. promiscuè, qualium sinistri genu 30. 9/. dextri 24. 48/. Particularia mitto, vitandi tædij causâ. Culinabat autem tenuissimo discrimine ante vel post parvam in calce dextri pedis Ophiuchi.

Proderit autem his nostris observationibus adjungere & illas, quas David Fabricius habuit in Ostfrisia: vir equidem talis in astronomicis, penes quem post extinctam, cum authore Braheo, diligentiam observandi cœlestia, omnis in observando stat authoritas: quam palmam illi, quantum ad me, qui confuso visu multum impediore, cedo perlibenter. Adde etiam in rimandis Planetarum motibus sagacissimum ingenium, inque contemplando studium indefessum. Quod Astrologica attinet, equidem fateor, virum illum authoritati veterum & cupiditati prædictionum, ubi hæc duo conspirant, alicubi succumbere, & quodam quasi Enthusiasmo præter rationem abripi: verum ista cum ingenti doctorum virorum turba communia habet. Quo nomine vel solo veniam meretur. Quid ringeris delicatule Philosophe, si matrem sapientissimam, sed pauperem, stulta filia, qualis tibi videtur, nænijs suis sustentat & alit? si locum debitum illa apud hominum cœtus longè stultissimos aliter non invenit, nisi per hujus simplicitatis intercessionem? Nisi enim quispiam alius prius ita credulus fuisset, ut sese ex cœlo futura prædicturum speraret: nunquam tu ita sapiens factus esses, ut Astronomiam (quippe ignoratam) per se discendam esse censeret. Si nisi per sapientiam, ad Philosophiam non adducimur; nunquam ad eam adducemur. Est in omni admiratione, & in omni cupiditate, dum rudis est, vanitatis plurimum: hæc tamen vanitas, in trivio, quâ ad Philosophiam itur, obvios ad pulchrum locum dirigit. Sed missis hisce in præsens, & in suum locum transmissis, jam ipsas Fabricianas observationes ex libello ejus Germanico, Hamburgi impresso, exque literis ad me datis, excerpemus. Sic ille.

David Fabricius Astronomus sedulus.

Excusatio Astrologiæ.

	Nova stella distat		Brenngerus in Alsatia die
I.	A capite Ophiuchi	34. 0/.	29. Januar. 1605.
II.	Genu sinistro Oph.	16. 46/.	—16. 50/. correctius 16. 45/.
III.	Aquila.	45. 45/.	

IV.	Ab Antare seu corde Scorpij	14.	50 $\frac{1}{2}$ /. — 14.	46/. iterato
V.	Lance Boreali	34.	14/.	(14. 43/, Brenggero.
VI.	Lance Austrina	38.	4/.	
VII.	Boreali trium in fronte Scorp.	19.	59/.	
VIII.	Genu dextro Ophiuchi	7.	32/.	

Inquisitio loci veri sub zodiaco, novi sideris, ex observationibus hifce.

CAPUT XIII.

Quia stella est observata à tribus Planetis: Mars verò diurnos motus celeriter variat; potes ejus locum ex observatione diei $\frac{1}{2}$ Octobris inquirere, ea methodo, quam Braheus docuit in Progyrnasmatis; constatque sex operationibus finuum, & præterea multis finuum arcuumque additionibus & subtractionibus. Exhibent autem hac methodo examinatae distantiae locum Martis 28. 15 $\frac{1}{2}$ / Sagit. eum latitudine 1. 20 $\frac{1}{2}$ / Australi. Calculus in præcedente meridie exhibet locum in 28. 2/ Sagit. Ergo cum observatio sit facta circa horam 7. & 8. & diurnus sit 45/: Igitur locus ejus ad horam fuerit 28. 17/. Sag. pulcher consensus. Latitudo verò ex calculo debuit esse 1. 34 $\frac{1}{2}$ / Australis, quæ visa est 1. 23 $\frac{1}{2}$ /: reliqua 11. minuta nobis ademit refractio, quæ Martem sustulit in Septentrionem, & Eclipticæ, quippe Meridionalem, propius admovit.

Hoc præmissis, jam agamus, ut in superioribus. Primò quia sidus ad oculum apparuit Septentrionale, ut & Saturnus fuit; assumo locum Saturni ex antecedentium dierum observatis & diurno, in 11. 39/ Sagit. & addo distantiam novæ correctam 6. 9/; prodit locus prope verus 17. 48/ Sagit. Et caput Ophiuchi est in 16. 53 $\frac{1}{2}$ / Sagit. Itaque longitudinum differentia circiter 54 $\frac{1}{2}$ /, cujus secans 100012 $\frac{1}{2}$ /. Secans verò distantia à capite Ophiuchi 34. 2/, est 120669. Et hoc loco crescunt secantes per singula minuta particulis 24, cum priori secanti adhæreant tantummodo 12 $\frac{1}{2}$ supra diametri longitudinem. Itaque differentia latitudinum dimidio circiter minuto minor est, quam inventa distantia. Cum igitur caput Ophiuchi habeat latitud. — 35. 57/.

Aufero differentiam 34. 2/.

Relinquitur latitudo Novæ 1. 55/. Ex 21. Oct.